

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ได้แบ่งวิธีการศึกษา เป็น 2 วิธีคือ การวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงเนื้อหา รูปแบบ วิธีการตั้งชื่อเรื่อง วิธีการสรุป การเน้นบุคคล ประเด็นปัญหา และสถาบัน องค์ประกอบของโครงสร้างการเขียนของบทบรรณาธิการ รวมตลอดถึงความสอดคล้องของเนื้อหาบทบรรณาธิการและเนื้อหาข่าวที่ตีพิมพ์ในหน้าหนึ่งของวันเดียวกันในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผลการวิเคราะห์เนื้อหาบทบรรณาธิการและการสัมภาษณ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหาของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยแต่ละฉบับ

1.1 จำนวนบทบรรณาธิการที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยแต่ละฉบับ

หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับที่ศึกษา คือ ไทยรัฐ มติชน สยามรัฐ แนวหน้า บ้านเมือง และเดลินิวส์มีบทบรรณาธิการในแต่ละวันมากกว่า 6 หน้า โดยที่หนังสือพิมพ์แนวหน้ากับหนังสือพิมพ์บ้านเมืองมีบทบรรณาธิการมากที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์มติชนมีน้อยที่สุด

1.2 เนื้อหาของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยแต่ละฉบับ

หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับเสนอเนื้อหาทางด้านการเมืองมากที่สุดและเนื้อหาทางด้านอื่นๆ เช่น ภัยพิบัติ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ ฯลฯ เสนอในยศที่น้อย เมื่อเปรียบเทียบการจัดอันดับความสำคัญระหว่างหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับปรากฏว่า หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีการ

นำเสนอเนื้อหาทางด้านการเมืองมากที่สุด และหนังสือพิมพ์สยามรัฐกับมติชน มีการนำเสนอเนื้อหาทางด้านอื่นๆ น้อยที่สุด

1.3 รูปแบบของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยแต่ละฉบับ

หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับเสนอรูปแบบเน้นให้เข้าใจ กระตุ้นให้เกิดการกระทำมากที่สุด และแบบบันเทิงนอยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบการจัดอันดับความสำคัญระหว่างหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับ ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์บ้านเมืองมีการนำเสนอรูปแบบเน้นให้เข้าใจ กระตุ้นให้เกิดการกระทำมากที่สุด และหนังสือพิมพ์สยามรัฐกับเดลินิวส์ มีการนำเสนอรูปแบบบันเทิงนอยที่สุด

1.4 วิธีการตั้งชื่อเรื่องของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยแต่ละฉบับ

หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับเสนอวิธีการตั้งชื่อเรื่องแบบ Label Heads มากที่สุด และแบบ First or Third Person Statement น้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบการจัดอันดับความสำคัญระหว่างหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับปรากฏว่า หนังสือพิมพ์สยามรัฐ มีการนำเสนอวิธีการตั้งชื่อเรื่องแบบ Label Heads มากที่สุด และหนังสือพิมพ์แนวหน้า บ้านเมือง และเดลินิวส์ มีการนำเสนอวิธีการตั้งชื่อเรื่องแบบ First or Third Person Statement น้อยที่สุด

1.5 วิธีการสรุปของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยแต่ละฉบับ

หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับ เสนอวิธีการสรุปแบบ Appeal for Action มากที่สุด และแบบ Well Known Quotation น้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบการจัดอันดับความสำคัญระหว่างหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับ ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับเดลินิวส์ มีการนำเสนอวิธีการสรุปแบบ Appeal for Action มากที่สุด และ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีการนำเสนอแบบ Well Known Quotation น้อยที่สุด

1.6 การเน้นบุคคล ประเด็นปัญหา หรือสถาบันของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยแต่ละฉบับ

หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับเสนอการเน้นทางด้านประเด็นปัญหามากที่สุด และ

ทางด้านสถาบันน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบการจัดอันดับความสัมพันธ์ระหว่างหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับปรากฏว่า หนังสือพิมพ์มติชน มีการนำเสนอทางด้านประเด็นปัญหามากที่สุดและหนังสือพิมพ์แนวหน้า มีการนำเสนอทางด้านสถาบันน้อยที่สุด

1.7 องค์ประกอบของโครงสร้างการเขียนบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวัน

ภาษาไทยแต่ละฉบับ

หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับ นำเสนอองค์ประกอบของโครงสร้างการเขียนทางด้านประเด็นข่าวหรือเกริ่นนำมากที่สุด และองค์ประกอบทางด้านเกริ่นนำของเหตุการณ์น้อยที่สุด

ส่วนเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับ มีองค์ประกอบของโครงสร้างการเขียนบทบรรณาธิการครบถ้วน โดยหนังสือพิมพ์บ้านเมืองมีบทบรรณาธิการที่มีองค์ประกอบของโครงสร้างการเขียนบทบรรณาธิการครบถ้วนมากที่สุด และหนังสือพิมพ์มติชนมีน้อยที่สุด

1.8 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวัน

ภาษาไทยแต่ละฉบับกับเนื้อหาข่าวที่ตีพิมพ์ในหน้าหนึ่งของวันเดียวกัน

หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับมีเนื้อหาของบทบรรณาธิการไม่สอดคล้องกับเนื้อหาข่าวที่ตีพิมพ์ในหน้าหนึ่งของวันเดียวกัน โดยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีเนื้อหาของบทบรรณาธิการ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาข่าวที่ตีพิมพ์ในหน้าหนึ่งของวันมากที่สุด และหนังสือพิมพ์มติชนมีน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยโดยใช้สถิติ χ^2 และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สามารถสรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เนื้อหาของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับประเภทของหนังสือพิมพ์

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์แล้วพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 รูปแบบของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับประเภทของหนังสือพิมพ์

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์แล้วพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 วิธีการตั้งชื่อเรื่องของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับประเภทของหนังสือพิมพ์

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์แล้วพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 4 วิธีการสรุปของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับประเภทของหนังสือพิมพ์

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์แล้วพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 5 การให้บุคคล ประเด็นปัญหา หรือ สถาบันของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับประเภทของหนังสือพิมพ์

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์แล้วพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 6 องค์ประกอบของโครงสร้างการเขียนบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับประเภทของหนังสือพิมพ์

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์แล้วพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 7 เนื้อหาของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีความสอดคล้องกับเนื้อหาข่าวที่ตีพิมพ์ในหน้าแรกของวันเดียวกัน

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์แล้วพบว่า มีความสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐาน

ตอนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการเขียนบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยแต่ละฉบับ

3.1 กระบวนการเขียนบทบรรณาธิการ

1. การประชุมกองบรรณาธิการ

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ สยามรัฐ แนวหน้า และเดลินิวส์ ใม่มีการประชุมกองบรรณาธิการ

หนังสือพิมพ์มติชน บ้านเมืองมีการประชุมกองบรรณาธิการวันละ 1 ครั้ง

2. เกณฑ์ในการเลือกเรื่อง

หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับ มีความเห็นว่าเกณฑ์ในการเลือกเรื่องเขียนเป็นบทบรรณาธิการอาจมาจากแหล่งข่าวต่างๆ เช่น ข่าวหน้าหนึ่ง ข่าวที่เผลอกระทบกับคนหมู่มาก กระแสข่าวในช่วงนั้น ข่าวตามโอกาสสำคัญ การพูดคุยในโต๊ะประชุมข่าว และประเด็นปัญหาต่างๆที่กำลังติดตามอยู่

3. ผู้เขียน

หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับจะมีผู้เขียนบทบรรณาธิการระหว่าง 1-4 คน ขึ้นไปและมีช่วงอายุ 30 - 70 ปีขึ้นไป ผู้เขียนเหล่านี้เป็นผู้มีประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญในเรื่องที่จะเขียนเป็นอย่างดี

4. การรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลมักมาจากประสบการณ์ของผู้เขียน ข่าวในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ การพูดคุยกับบุคคลอื่นๆ การค้นหาจากห้องสมุด หนังสือวิชาการต่างๆ หรือ กระแสข่าวในขณะนั้น

5. รูปแบบการเขียน

ขึ้นอยู่กับผู้เขียนแต่ละคน ไม่มีรูปแบบตายตัว เพียงเขียนให้อยู่บนกรอบที่วางไว้ เช่น ต้องมาให้ภาษาหรือหยา เป็นต้น

3.2 ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการเขียนบทบรรณาธิการ

1. ประเภทเนื้อหาของบทบรรณาธิการที่หนังสือพิมพ์นำเสนอมากที่สุด
หนังสือพิมพ์ทั้งหมด 6 ชื่อฉบับ เสนอเนื้อหาทางด้านการเมืองมากที่สุด
นอกจากนี้ที่มีการเสนอเนื้อหาทางด้านอื่นๆแตกต่างกันไป เช่น สังคม เศรษฐกิจ เป็นต้น
2. รูปแบบของบทบรรณาธิการที่หนังสือพิมพ์นำเสนอมากที่สุด
หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับ เสนอรูปแบบของบทบรรณาธิการแตกต่างกัน
ไปตามสถานการณ์ กระแสข่าว และความนิยม
3. วิธีการตั้งชื่อเรื่องของบทบรรณาธิการที่หนังสือพิมพ์นำเสนอมากที่สุด
หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับใช้วิธีการตั้งชื่อเรื่องของบทบรรณาธิการแตกต่างกันไป บางครั้งก็ไม่ตรงกับลักษณะการตั้งชื่อเรื่อง ซึ่งกำหนดไว้ในการวิจัยนี้
4. การสรุปของบทบรรณาธิการที่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับนำเสนอมากที่สุด
หนังสือพิมพ์ทั้งหมด 6 ชื่อฉบับยกเว้นหนังสือพิมพ์มติชนมีความคิดเห็นว่า
บทบรรณาธิการจำเป็นต้องมีการสรุปทุกครั้ง แต่หนังสือพิมพ์มติชนเห็นว่า ไม่จำเป็นต้องมีการ
สรุปเสมอไป ต้องแล้วแต่กรณี
5. โครงสร้างการเขียนของบทบรรณาธิการที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ
บทบรรณาธิการของ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แนวหน้า บ้านเมือง และ
เดลินิวส์มีองค์ประกอบของโครงสร้างการเขียนบทบรรณาธิการครบใน 6 หัวข้อ ที่มีต้นตอหลัก
วิชาการ ส่วนบทบรรณาธิการของมติชนและสยามรัฐมีองค์ประกอบไม่ครบ
6. ความสอดคล้องของเนื้อหา บทบรรณาธิการกับเนื้อหาข่าวที่ตีพิมพ์ในหน้า
หนึ่งของวันเดียวกัน
หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แนวหน้า บ้านเมืองและเดลินิวส์เห็นว่า เนื้อหาของ
บทบรรณาธิการกับเนื้อหาข่าวที่ตีพิมพ์ในหน้าหนึ่งของวันเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกัน
ส่วนหนังสือพิมพ์มติชน กับ สยามรัฐเห็นว่า เนื้อหาของบทบรรณาธิการกับเนื้อหาข่าวที่ตีพิมพ์ใน
หน้าหนึ่งของวันเดียวกันของตนสอดคล้องกัน

7. บทบรรณาธิการที่ดี

หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับมีความเห็นว่า บทบรรณาธิการที่ดีควรมีความกระชับ ชัดเจน เป็นกลาง เชื่อถือได้ นอกจากนี้ยังควรอยู่ในความสนใจ และสนองประโยชน์ของมหาชน เสนอแนะและกระตุ้นประชาชนให้กระทำในสิ่งที่ดีงาม

8. บทบรรณาธิการที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชน แนวหน้า บ้านเมือง และ เดลินิวส์ เห็นว่า บทบรรณาธิการในปัจจุบันของตนยังมีข้อบกพร่องที่น่าจะแก้ไขได้ ส่วนหนังสือพิมพ์สยามรัฐ เห็นว่า บทบรรณาธิการของตนมีความสมบูรณ์ตรงกับที่กล่าวในหัวข้อขอ บทบรรณาธิการที่ดี

9. หน้าที่ของบทบรรณาธิการ

หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับมีความเห็นว่า หน้าที่ของบทบรรณาธิการที่ดี คือ การรักษาผลประโยชน์และกฎเกณฑ์ของสังคม เป็นศูนย์กลางความคิด บัญญัติเกณฑ์เกณฑ์ที่ถูกต้อง ยกย่องความรู้ ให้ทัศนะและการชี้แนะแก่ประชาชน กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และการกระทำ สันติสุขนุกิจกรรมของสังคมและสร้างความเป็นกลางให้เกิดขึ้น

10. คุณสมบัติของผู้เขียนบทบรรณาธิการที่ดี

คือ ควรมีพื้นฐานความรู้ที่ดี มีประสบการณ์ด้านหนังสือพิมพ์ มีความรอบรู้ เชื่อถือ ติดตามข่าวอยู่เสมอ และ เป็นผู้ที่วงการนักเขียนบทบรรณาธิการต้องรู้จัก มีโลกทัศน์กว้าง มีความเป็นกลาง มีสไตล์การเขียนของตัวเอง มีความสามารถทางวรรณศิลป์ มีความคิดลุ่มลึก สุขุม

11. คุณสมบัติของผู้เขียนบทบรรณาธิการที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชน สยามรัฐ บ้านเมือง และเดลินิวส์ เห็นว่า ผู้เขียนบทบรรณาธิการในปัจจุบันของตนมีคุณสมบัติของผู้เขียนบทบรรณาธิการที่ดีค่อนข้างจะครบถ้วน จะขาดก็เพียงประสบการณ์ และ ความสามารถทางการเขียน ส่วนหนังสือพิมพ์แนวหน้า มีความเห็นว่าผู้เขียนบทบรรณาธิการในปัจจุบันของตนยังขาดคุณสมบัติอีกหลายอย่าง

เช่น ความกระตือรือร้น การติดตามสถานการณ์ที่ก้าวอย่างจริงจัง ความสามารถในการเจาะลึก ความสามารถทางการเขียน และอารมณ์ขัน

12. ความสำคัญของบทบรรณาธิการ

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชนและสยามรัฐให้ความสำคัญกับบทบรรณาธิการ เพราะถือว่าเป็นจุดยืนของกองบรรณาธิการทั้งกอง ส่วนหนังสือพิมพ์แนวหน้า บ้านเมือง และเดลินิวส์ ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับบทบรรณาธิการนัก เคยเห็นว่าเป็นเพียงเป็นเครื่องมือที่ไม่ค่อยมีใครอ่าน

13. ความสนใจของผู้อ่านที่มีต่อบทบรรณาธิการและวิธีการดึงดูดความสนใจ

หนังสือพิมพ์ทั้งหมด 6 ชื่อฉบับให้ความสำคัญตรงกันว่าผู้อ่านในปัจจุบันไม่ค่อยสนใจอ่านบทบรรณาธิการ ทนทางแก้ไข คือ การให้ความรู้ในเรื่องของหนังสือพิมพ์ใช้ภาษาที่เข้าใจ หรือ เปลี่ยนรูปแบบในการเขียนใหม่

14. การเป็นตัวแทนความคิดและตัวชี้แนวทางความคิดของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชน สยามรัฐและแนวหน้าเห็นว่าบทบรรณาธิการยังไม่สามารถเป็นตัวแทนความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ เนื่องจากมีผู้อ่านน้อยมาก บางทีความคิดเห็นของผู้เขียนบทบรรณาธิการแต่ละคนก็แตกต่างกัน นอกจากนี้การประชุมฯ คุยกัน จะเป็นการประชุมกันหมู่คนเขียนเท่านั้น ส่วนหนังสือพิมพ์บ้านเมืองกับเดลินิวส์ เห็นว่าบทบรรณาธิการของตน สามารถเป็นตัวแทนความคิดเห็นได้ดี เพราะทุกฝ่ายยอมรับว่าสิ่งที่เขียนออก ไม่ใช่ความคิดเห็นเห็นของหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับ

สำหรับเรื่องการชี้แนวทางความคิด หนังสือพิมพ์มติชน สยามรัฐ บ้านเมือง และเดลินิวส์ เห็นควรที่จะต้องมี แต่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเห็นว่า ถ้าให้ถูกต้องตามหลักวิชาการก็ไม่ควรมี ส่วนแนวหน้ากล่าวว่าการชี้แนวทางความคิดในบทบรรณาธิการของตนมีน้อยมาก

15. แนวใหม่ และ นโยบายที่นำมาใช้ในการเขียนบทบรรณาธิการใน

หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ เมื่อเกิดเหตุการณ์สำคัญ

โดยรวมหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับ เห็นว่าต้องยึดถือความจริง ความ
ประนีประนอม ความสงบและหลักการของประชาธิปไตยเป็นแนวทางนโยบาย

16. ผลกระทบต่อเนื่องหลังจากการเขียนบทบรรณาธิการ
ผลกระทบต่อเนื่อง หลังจากการเขียนบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์
ทั้ง 6 ชื่อฉบับ มีตั้งแต่ไม่มีผลกระทบเลยจนถึงมีผลกระทบมาก

17. แนวโน้มของบทบรรณาธิการในอนาคต
หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่คิดว่า บทบรรณาธิการจะคงมีอยู่ต่อไป แต่จะมีการ
พัฒนาทางด้านการใช้ภาษา แนวความคิดและรูปแบบของการเขียนให้น่าสนใจมากขึ้น

การอภิปรายผล

การทดสอบสมมติฐานทั้ง 7 ประการ พบว่า

1. เนื้อหาของบทบรรณาธิการใน หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มีความสัมพันธ์กับ
ประเภทของหนังสือพิมพ์
2. รูปแบบของบทบรรณาธิการใน หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับ
ประเภทของหนังสือพิมพ์
3. วิธีการตั้งชื่อ เรื่องของบทบรรณาธิการใน หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีความ
สัมพันธ์กับประเภทของหนังสือพิมพ์
4. การสรุปของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มีความสัมพันธ์กับ
ประเภทของหนังสือพิมพ์
5. การเน้นบุคคล ประเด็นปัญหา และสถาบันของบทบรรณาธิการใน หนังสือพิมพ์
รายวันภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับประเภทของหนังสือพิมพ์
6. องค์ประกอบของโครงสร้างการเขียนบทบรรณาธิการใน หนังสือพิมพ์รายวัน
ภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับประเภทของหนังสือพิมพ์
7. เนื้อหาของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีความสอดคล้องกับ
เนื้อหาข่าวที่ตีพิมพ์ในหน้าหนึ่งของวันเดียวกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1-6 แสดงว่า เนื้อหา รูปแบบ วิธีการตั้งชื่อเรื่อง วิธีการสรุป การเน้นบุคคล ประเด็นปัญหา หรือสถาบัน และองค์ประกอบของ โครงสร้าง การเขียนบทบรรณาธิการ ที่เกี่ยวกับประเภทของหนังสือพิมพ์

ที่เป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 6 ชื่อฉบับที่เลือกศึกษามีลักษณะของความหลากหลาย และ มีความแตกต่างกันอย่างมากในด้านการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ องค์การ จัดพิมพ์และภาพ ภาษาที่ใช้ จำนวนหน้า ยอดจำหน่าย และการเข้าถึงผู้อ่าน ซึ่งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์ ได้ชื่อว่าเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ ในขณะที่หนังสือพิมพ์มติชนและสยามรัฐก็ได้ชื่อว่า เป็นหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ส่วนหนังสือพิมพ์แนวหน้าและบ้านเมืองถูกจัดให้อยู่ในหนังสือพิมพ์ ประเภทกึ่งคุณภาพ กึ่งปริมาณ ดังนั้นจึงทำให้ประเภท เนื้อหา รูปแบบ วิธีการตั้งชื่อเรื่อง วิธีการสรุป การเน้นบุคคล ประเด็นปัญหา หรือ สถาบัน และองค์ประกอบของ โครงสร้าง การเขียนบทบรรณาธิการ ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยแต่ละฉบับมีความแตกต่างกันด้วย ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 7 ที่พบว่า เนื้อหาของบทบรรณาธิการ แตกต่างกับเนื้อหาข่าวที่ดีพิมพ์ในหน้าหนึ่งของวันเดียวกัน สอดคล้องและสนับสนุนผลการวิจัยของมาลี บุญศิริพันธ์ (2527) ในเรื่องการเขียนบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวัน ที่พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันส่วนใหญ่จะเลือกเขียนบทบรรณาธิการที่มีส่วนสัมพันธ์กับข่าวหน้าหนึ่ง และ จะเขียนตามกระแสเหตุการณ์ในขณะนั้นๆ เป็นส่วนใหญ่ โดยหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์สยามรัฐ) มีความถี่ของเรื่องที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับข่าวหน้าหนึ่งมาก ในขณะที่หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์) มีความถี่ของเรื่องที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกระแสเหตุการณ์และเรื่องทั่วไปมากกว่า

อนึ่งมีข้อสังเกตว่า ผลการวิเคราะห์เนื้อหาของบทบรรณาธิการ มักจะมีควมเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการเขียนบทบรรณาธิการ คือ

รูปแบบของบทบรรณาธิการ ผลการวิเคราะห์ เนื้อหา ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับ เสนอรูปแบบของบทบรรณาธิการทางด้านการเน้นข่าวเจาะ กระตุ้นให้เกิดการกระทำมากที่สุด แต่จากการให้สัมภาษณ์ ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชนใช้รูปแบบทางด้านการแสดงความคิดเห็นได้แก่อย่างมากที่สุด หนังสือพิมพ์แนวหน้าและเดลินิวส์ใช้รูปแบบทางด้านการ

แนะและอธิบายข่าวสารเป็นหลัก หนังสือพิมพ์สยามรัฐใช้ทั้งรูปแบบทางด้าน "ให้เนื้อหาเจาะ กระตุ้นให้เกิดการกระทำและทางด้านการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งปะปนกันไป ส่วนหนังสือพิมพ์ บ้านเมืองจะใช้รูปแบบใดที่ขึ้นอยู่กับกระแสข่าวและ เหตุการณ์ในขณะนั้น

วิธีการตั้งชื่อเรื่อง ผลการวิเคราะห์เนื้อหา ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ที่ฉบับ ให้วิธีการตั้งชื่อเรื่องทางด้าน Label Heads มากที่สุด แต่จากการสัมภาษณ์ ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ บ้านเมืองและเดลินิวส์ใช้วิธีการตั้งชื่อเรื่องแบบ Striking Statement และ Quotation มากที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์มติชนใช้วิธีการตั้งชื่อเรื่องแบบ Striking Statement มากที่สุด และหนังสือพิมพ์แนวหน้าใช้วิธีการตั้งชื่อเรื่องแบบ Label Heads มากที่สุด แต่ในการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่า หนังสือพิมพ์แนวหน้าใช้การตั้งชื่อเรื่องแบบ Summary Statement

วิธีการสรุป ผลการวิเคราะห์เนื้อหา ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ที่ฉบับใช้วิธีการสรุปแบบ Appeal for Action มากที่สุด แต่จากการสัมภาษณ์ ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ บางฉบับ เช่น หนังสือพิมพ์มติชนกล่าวว่า ไม่จำเป็นต้องมีการสรุป ส่วนหนังสือพิมพ์สยามรัฐ กล่าวว่า จะสรุปหรือไม่ ต้องแล้วแต่เหตุการณ์ และจะใช้วิธีการสรุปแบบไหนขึ้นอยู่กับอารมณ์ของผู้เขียน หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ก็เช่นเดียวกัน การจะใช้วิธีการสรุปแบบใดขึ้นอยู่กับผู้เขียน หนังสือพิมพ์บ้านเมืองกล่าวว่า ไม่สามารถบอกได้ว่า ใช้วิธีการสรุปแบบใดมากที่สุด เพราะขึ้นอยู่กับเนื้อหาของข่าวนั้น หนังสือพิมพ์แนวหน้ากล่าวว่า ในแต่ละวันใช้รูปแบบในการสรุปหลาย รูปแบบปะปนกันไป

องค์ประกอบของโครงสร้างการเขียนบทบรรณาธิการ ผลการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ที่ฉบับเขียนครบถ้วน ตามองค์ประกอบของโครงสร้างการเขียน บทบรรณาธิการมากกว่าไม่ครบถ้วน แต่จากการให้สัมภาษณ์ ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ส่วนมากจะเขียนครบถ้วนตามโครงสร้างทางวิชาการ แต่ถ้าเขียนไม่ครบถ้วนก็สามารถเป็น บทบรรณาธิการได้ หนังสือพิมพ์แนวหน้า บ้านเมือง และเดลินิวส์ตอบว่า "เขียนครบ" หรือ "คงครบ" ตามหลักวิชาการ สำหรับหนังสือพิมพ์มติชนตอบว่า เขียนไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบ ที่มีในหลักวิชาการ ส่วนหนังสือพิมพ์สยามรัฐนั้น เขียนไม่ครบตามองค์ประกอบที่มีในหลักวิชา

การ เพราะไม่ได้เขียนตามหลักวิชาการ

เนื้อหาของบทบรรณาธิการกับเนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งของวันเดียวกัน ผลการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า ส่วนใหญ่เนื้อหาของบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับสอดคล้องกับเนื้อหาข่าวที่ตีพิมพ์หน้าหนึ่งของวันเดียวกัน ซึ่งจากการสัมภาษณ์ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แนวหน้า และเดลินิวส์ เห็นว่า บทบรรณาธิการและข่าวหน้าหนึ่ง ไม่ค่อยสอดคล้องกัน แต่หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ สยามรัฐ และบ้านเมือง เห็นว่า ส่วนมากจะสอดคล้องกัน

ข้อเสนอแนะ

สำหรับหนังสือพิมพ์รายวัน

1. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยต้องให้ความสำคัญกับบทบรรณาธิการ เนื่องจากบทบรรณาธิการเป็นหัวใจของหนังสือพิมพ์จึงจำเป็นต้องมีคงอยู่ต่อไป แต่หนังสือพิมพ์บางฉบับถือว่าบทบรรณาธิการเป็นเหมือนคัมภีร์โบราณที่จะต้องรักษาไว้ จึงทำให้บทบรรณาธิการขาดความน่าสนใจ เพราะฉะนั้นจึงควรแก้ไขโดยการเขียนบทบรรณาธิการให้กระชับ ชัดเจน และใช้ภาษา ตลอดจนวิธีการเขียนที่ดึงดูดใจกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
2. เนื่องจากผู้กำกับบรรณาธิการมีจำนวนน้อยมาจนถึงปัจจุบัน หนังสือพิมพ์และสถาบันทางการศึกษาจึงควรชี้แนะ ส่งสอนวิธีการอ่านและใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ที่ถูกต้องให้กับผู้อ่าน
3. การขาดแคลนผู้เขียนที่มีความสามารถและประสบการณ์จึงทำให้บทบรรณาธิการมีความเคร่งครัดไม่น่าอ่านหรือสะกดคำ วิธีการแก้ไขวิธีหนึ่งก็คือ ให้ความสำคัญลงแต่ยังคงสาระสำคัญเท่าเดิม อาจส่งผลให้บทบรรณาธิการเข้าถึงผู้อ่านได้มากขึ้น

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาของบทบรรณาธิการ ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ เช่น หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น กับ หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ เพื่อจะได้ทราบถึง

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอบทบรรณาธิการ และทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาคือ

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง บทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย กับ บทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษเพื่อจะได้ศึกษาถึงข้อแตกต่าง หรือข้อที่คล้ายคลึงกันของการนำเสนอบทบรรณาธิการ ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาของวงการหนังสือพิมพ์ต่อไปในอนาคต

3. ควรมีการศึกษาถึงผู้รับสารกลุ่มต่างๆบ้างเช่น นักเรียน อาจารย์ ข้าราชการ หรือประชาชนโดยทั่วไป เพื่อทราบและเข้าใจถึงความต้องการ ความคิดเห็นของผู้รับสารที่มีต่อบทบรรณาธิการที่ได้นำเสนอออกไป ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะนำไปสู่การพัฒนาด้านการนำเสนอบทบรรณาธิการต่อไป

4. ในการศึกษาครั้งต่อไปน่าจะมีการศึกษาในเรื่องทัศนคติและความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งของผู้เขียนบทบรรณาธิการ ที่มีต่อบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างทางด้านทัศนคติและความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย